

वा० रा०

॥ १७ ॥

ननु त्वदतिरिक्तः कोपीमंमंत्रं नवदति त्वमेव कथं ब्रवीषीत्यत आह ॥ प्रापणे इति ॥ अस्य मंत्रस्य प्रापणे यद्यपि त्वद्ब्रयात्सर्वमंत्रिणो निवृत्तास्तथापि मया भ्रात्रा यदृष्टं श्रुतं वा तत्सर्वहितमवश्यं वाच्यमेव समानसुखभागित्वात् ॥ २५ ॥ स्वमंत्रिणां स्वभ्रातृमंत्रिणां ॥ २६ ॥ व्यतीतकाले आयतौ उत्तरकाले संप्रति वर्तमानकाले च क्षमं हितं उपस्थितज्वरः प्राप्तक्रोधः प्रसंगवान्सीताविषयकामप्रसंगवान् ॥ २७ ॥ कुतश्चिदुर्निमित्तात्तत्सूच्यशत्रोश्चेत्यर्थः ॥ २८ ॥ २९ ॥ इति श्रीरामाभि० वा० यु० दशमः सर्गः ॥ १० ॥ कत

प्रापणे चास्य मंत्रस्य निवृत्ताः सर्वमंत्रिणः ॥ अवश्यं च मया वाच्यं यदृष्टमथवा श्रुतं ॥ संविधाय यथान्यायं तद्ब्रवान्कर्तुमर्हति ॥ २५ ॥ इति स्वमंत्रिणां मध्ये भ्राता भ्रातरमूचिवान् ॥ रावणं रक्षसां श्रेष्ठं पथ्यमेतद्विभीषणः ॥ २६ ॥ हितं महार्थं मृदुहेतुसंहितं व्यतीतकालायति संप्रति क्षमं ॥ निशम्य तद्वाक्यमुपस्थितज्वरः प्रसंगवानुत्तरमेतदब्रवीत् ॥ २७ ॥ भयं न पश्यामि कुतश्चिदप्यहं न राघवः प्राप्स्यति जातु मैथिलीं ॥ सुरैः सहेन्द्रैरपि संगरे कथं ममाग्रतः स्थास्यति लक्ष्मणाग्रजः ॥ २८ ॥ इत्येवमुक्त्वा सुरसैन्यनाशनो महाबलः संयतिचंडवि क्रमः ॥ दशाननो भ्रातरमाप्तवादिनं विसर्जयामास तदा विभीषणं ॥ २९ ॥ इत्यार्षे श्रीम० वा० यु० दशमः सर्गः ॥ १० ॥ ॥ ७३ ॥ सबभूव रुशो राजा मैथिलीकाममोहितः ॥ असन्मानाच्च सुहृदां पापः पापेन कर्मणा ॥ १ ॥ अतीव कामसंपन्नो वै देहीमनुचिंतयन् ॥ अतीतसमये काले तस्मिन्वै युधि रावणः ॥ अमात्यैश्च सुहृद्भिश्च प्राप्तकालममन्यत ॥ २ ॥ सहेमजालविततं मणिविद्रुमभूषितं ॥ उपगम्य विनीताश्वमारुरोह महारथं ॥ ३ ॥ तमास्थाय रथश्रेष्ठं महामेघसमस्वनं ॥ प्रययौ रक्षसां श्रेष्ठो दशग्रीवः सभां प्रति ॥ ४ ॥

कस्तुनवमः ॥ ९ ॥ ॥ ७३ ॥ ॥ ७३ ॥ कृशत्वे हेतुर्मैथिलीकाममोहित इति मैथिलीविषयकामेन मोहितः ॥ हेत्वंतरं ॥ सुहृदां विभीषणादीनां असन्मानाच्च गुप्सनात् ॥ पापत्वे हेतुः पापेन कर्मणेति ॥ तच्च परदारापहाररूपं ॥ १ ॥ तस्मिन्काले रावणो युधि युद्धेऽतीतसमयेऽपि विभीषणोक्तरीत्याऽनवसरदुस्थेऽपि अमात्यादिभिर्विभीषणातिरिक्तैः सह युद्धमेव प्राप्तकालं काममोहितत्वादमन्यत ॥ २ ॥ अस्यैव निश्चयाय सभाप्रस्थानं सहेमेत्यादि ॥ ३ ॥ ४ ॥

यु० का०

॥ १७ ॥